

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7ECdo/2/2017
Identifikačné číslo spisu:	1411212072
Dátum vydania rozhodnutia:	04.04.2018
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:1411212072.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej Z. M. E., trvale bytom v C., S.L. X, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Melničák a Semančíková, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Miletičova 1, v mene ktorej konajú ako konatelia advokáti Mgr. Stanislav Melničák a JUDr. Martina Semančíková, proti povinnej Mestskej časti Bratislava - Devín, so sídlom v Bratislave, Kremel'ská 39, zastúpenej JUDr. Branislavom Drgoňom, advokátom v Bratislave, Jesenského 2, o vymoženie 23.156,74 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 16Er/3904/2011, o dovolaní povinnej proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 14. októbra 2014 sp. zn. 21CoE/123/2014 takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Povinná je oprávnenej povinná zaplatiť náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež len „odvolací súd“) označeným uznesením odmietol odvolanie povinnej proti uzneseniu súdu prvej inštancie z 2. septembra 2013 č. k. 16Er /3904/2011-84, ktorým bol I. zamietnutý návrh povinnej na čiastočné zastavenie exekúcie (čo do spôsobu jej vykonania prikázaním iných peňažných pohľadávok povinnej, spočívajúcich vo vyplatení podielu dane z príjmov fyzických osôb) podľa § 57 ods. 1 písm. d/ Exekučného poriadku (zákona č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení) a II. odmietnutý obsahovo totožný návrh Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava, so sídlom v Bratislave, Primaciálne námestie 1 (v tomto prípade pre podanie návrhu inou osobou než účastníkom konania). Odvolací súd takéto svoje rozhodnutie odôvodnil neprípustnosťou odvolania, keďže z takéhoto pravidla (podľa § 202 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, platného a účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie aj dovolacieho súdu, ďalej tiež len „O. s. p.“) Exekučný poriadok (ako osobitný zákon predpokladaný O. s. p.) ustanovil výnimku len v niektorých (nie všetkých) prípadoch zastavenia exekúcie, v tomto prípade však išlo nielen o prípad takejto výnimky (podľa písmena a/, b/, f/ až h/ alebo k/ § 57 ods. 1 Exekučného poriadku), ale ani o zastavenie exekúcie, keď súd prvej inštancie tu návrh na zastavenie exekúcie zamietol (exekúciu nezastavil). Odvolací súd sa pritom vo svojej argumentácii výslovne odvolal

na uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“, „dovolací súd“ alebo len skratkou „NS“) z 25. júla 2012 sp. zn. 6 Cdo 171/ 2012 a z 31. mája 2011 sp. zn. 6 Cdo 53/2011 (podporujúce názor odvolacieho súdu) a naopak rovnako výslovne sa nestotožnil s inými uzneseniami NS z 26. februára 2007 sp. zn. 1 Cdo 308/2006, zo 14. mája 2009 sp. zn. 3 Cdo 306/2008 a z 24. septembra 2009 sp. zn. 3 Cdo 130/2009 (uzavierajúcimi prípustnosť odvolania bez ohľadu na podobu rozhodnutia), majú za to, že takéto iné rozhodnutia NS neboli podporené bližšou argumentáciou.

2. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala povinná (ďalej tiež len „dovolateľka“) včas dovolanie s návrhom na zrušenie uznesenia odvolacieho súdu s vrátením mu veci na ďalšie konanie. Prípustnosť (a i dôvodnosť) dovolania vyvodzovala z § 237 písm. f/ O. s. p. v znení platnom a účinnom do 31. decembra 2014 vrátane (tu pre prípad záujmu por. aj čl. I bod 9 a čl. IV zákona č. 353/2014 Z. z.), teda z postihnutia konania pred odvolacím súdom tzv. zmätočnosťou vadou v podobe postupu súdu odnímajúceho účastníkovi konania možnosť konať pred súdom. K tomu podľa jej názoru prišlo odmietnutím jej odvolania proti uzneseniu súdu prvej inštancie za situácie, keď názor NS použitý odvolacím súdom na podporu jeho rozhodnutia treba považovať za ojedinelý a prekonaný ustálenou judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež len „ústavný súd“ alebo skratkou „ÚS“), reprezentovanou uznesením z 5. júna 2014 sp. zn. (správne „č. k.“) IV. ÚS 320/2014-16, ako aj ďalšími rozhodnutiami ÚS vo veciach jeho sp. zn. I. ÚS 100/2011, II. ÚS 412/2013 a IV. ÚS 529/ 2011 (z ktorých vyplýva konštatovanie prípustnosti odvolania za podmienok uvedených v § 58 ods. 4 Exekučného poriadku aj proti uzneseniu zamietajúcemu návrh na zastavenie exekúcie). Na potrebe takéhoto nazerania na problém podľa dovolateľky nič nemení ani rozhodnutie ÚS, ktorým tento nespochybnil ústavnú konformitu opačného záveru najvyššieho súdu (uznesenie ÚS zo 4. júla 2012 sp. zn. II. ÚS 224/2012, vydané vo veci sťažnosti smerujúcej o. i. proti uzneseniu NS sp. zn. 6 Cdo 53/2011), keď od takéhoto názoru ustúpil ako NS, tak i ÚS (vrátane senátu, ktorý pôvodne názor o neprípustnosti odvolania proti uzneseniu zamietajúcemu návrh na zastavenie exekúcie akceptoval); argumentovalo sa tiež dovolaním, nad rámec už uvedeného poukazujúcim i na procesný nedostatok exekúcie, spočívajúci v ukladaní (ako dlžníkovi povinnej) povinností Magistrátu Hlavného mesta SR Bratislavy (organizačnému útvaru mesta bez právnej subjektivity), na spornosť právnej subjektivity daňových úradov v rozhodnom čase a tiež na diskutabilnosť exekvovateľnosti prikazovanej pohľadávky (so zreteľom na jej verejnoprávny charakter).

3. Oprávnená navrhla dovolanie povinnej odmietnuť, majú za to, že odmietnutím odvolania proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie k odňatiu možnosti povinnej konať pred súdom neprišlo a ani ďalšie procesné a hmotnoprávne námietky povinnej neobstoja (ale len smerujú k predlžovaniu času vymáhania pohľadávky priznanej už bežne pred 15 rokmi).

4. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., dnes už i v znení zákona č. 87/2017 Z. z., ďalej len „C. s. p.“). Najvyšší súd, pristupujúci k rozhodovaniu v tejto veci až po 1. júli 2016, postupoval na základe úpravy z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže však dovolanie tu bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase jeho podania, teda podľa príslušných ustanovení O. s. p. Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov C. s. p. o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov dovolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a 2 C. s. p.), ako aj ďalšieho základného princípu o potrebe ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

5. Najvyšší súd ako súd, ktorého funkčná príslušnosť na prejednanie dovolania a rozhodnutie o ňom ostala zachovaná i po nadobudnutí účinnosti nových kódexov civilného procesného práva (v tejto súv. por. tiež § 10a ods. 1 O. s. p., § 35 C. s. p. i nedostatok osobitnej úpravy v Civilnom mimosporovom poriadku, teda v zákone č. 161/2015 Z. z.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas aj na oprávnenou osobou, zastúpenou v súlade s ust. § 241 ods. 1 vety druhej O. s. p. (dnes § 429 ods. 1 C. s. p.) dospel

k záveru, že dovolanie povinnej smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému tento mimoriadny opravný prostriedok prípustný nie je.

6. Dovoláním šlo podľa úpravy procesného práva, účinnej v čase začatia dovolacieho konania v tejto veci, napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťal (§ 236 ods. 1 O. s. p.). Podmienky prípustnosti dovolania proti rozsudkom odvolacích súdov boli upravené v ustanovení § 238 O. s. p., u rozhodnutí vydávaných v procesnej forme uznesenia bola zodpovedajúca úprava pojatá do ustanovenia § 239 rovnakého zákona a napokon prípustnosť dovolania bez ohľadu na formu rozhodnutia odvolacieho súdu z dôvodu výskytu tzv. zmätočností vied vymedzovalo ustanovenie § 237 O. s. p.

7. V prejednávanej veci dovolateľka svojím dovolaním brojila proti uzneseniu odvolacieho súdu, to inak za situácie, keď rozhodná právna úprava pre všetky rozhodnutia súdov vydávané v exekučnom konaní v rozhodnom období predpisovala a i naďalej predpisuje práve túto formu rozhodnutia (v tejto súv. por. § 251 ods. 4 O. s. p., resp. § 9b ods. 5 Exekučného poriadku v znení čl. XL bodu 1 a čl. CLXXIV zákona č. 125/2016 Z. z.).

8. Ustanovenie § 239 O. s. p. v odseku 1 pripúšťalo dovolanie proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu a tiež proti uzneseniu, ktorým odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdneho dvoru Európskych spoločenstiev [§ 109 ods. 1 písm. c)] na zaujatie stanoviska s tým, že dovolanie naopak nebolo prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c). Odsek 2 ustanovenia, o ktorom tu je reč, potom normoval prípady prípustnosti dovolaní aj proti potvrdzujúcim uzneseniam a to tak, že u tejto kategórie rozhodnutí bolo dovolanie prípustné, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (písm. a/); ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (písm. b/) alebo ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (písm. c/). Napokon v zmysle § 239 ods. 3 O. s. p. (v rozhodnom znení) dovolanie nebolo prípustné, ak šlo o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znaleckom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

9. Predmetom dovolacieho prieskumu v prejednávanej veci nie je žiadne z rozhodnutí vymenovaných v ustanoveniach § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. Nejde tu totiž o zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu či o uznesenie rozhodujúce vo veci postúpenia návrhu Súdneho dvoru Európskych spoločenstiev, rovnako ani o potvrdzujúce uznesenie vyslovujúce prípustnosť dovolania s poukazom na zásadný význam rozhodnutia a napokon ani o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, resp. o uznesenie o uznaní či neuznaní cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné alebo nevykonateľné na území Slovenskej republiky. Dovolateľka totiž dovolanie nasmerovala proti takému rozhodnutiu, ktorým bolo konanie o odvolaní skončené bez zaujatia vecného stanoviska odvolacieho súdu k podstate námietok povinnej (vzhľadom ku konštatovaniu neprípustnosti odvolania). Prípustnosť dovolania preto z ustanovenia § 239 O. s. p. ani v jednom prípade vyvodit' nešlo.

10. Dovolanie by s prihliadnutím k už uvedenému mohlo byť procesne prípustné len, ak by v konaní, v ktorom bolo dovolaním napádané uznesenie vydané, došlo k niektorej z procesných vied zakladajúcich tzv. zmätočnosť konania podľa § 237 O. s. p. (v čase začatia dovolacieho konania v tejto veci sa ešte nečleniaceho na odseky a neobsahujúceho ani úpravu o nepoužiteľnosti takejto úpravy na exekučné konania, tu pre prípad záujmu por. už vyššie zmienenú novelizáciu O. s. p. zákonom č. 353/2014 Z. z.). Toto ustanovenie pripúšťalo dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne

zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a/alebo g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. V tejto súvislosti sa žiada už štandardne podotknúť, že tu nie je relevantné tvrdenie iniciátora dovolacieho konania o existencii niektorej vady uvedenej v práve odcitovanom ustanovení (či aj kumulácie viacerých takýchto vád), ale len zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k takejto vade (vadám) skutočne došlo.

11. Dovolateľka zaťaženie konania pred odvolacím súdom vadami uvedenými v § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. netvrdila a existencia žiadnej takejto vady ani nevyšla v konaní najavo. To platí bez ohľadu na námietku nedostatkom právnej subjektivity dlžníka povinnej, označeného v exekučnom príkaze povereného súdneho exekútora JUDr. Petra Baranaya z 10. januára 2012. Tá sa totiž týka výlučne konania pred súdom prvej inštancie a absenciu vecného vyjadrenia sa odvolacieho súdu k nej by tomuto šlo vytknúť len v prípade vecného preskúmania odvolania obsahujúceho takúto námietku a ponechania ním takejto námietky bez povšimnutia či korektnej odpovede alebo v prípade neudržateľnosti záveru odvolacieho súdu o neprípustnosti odvolania; o žiadnu z takýchto odvolaciemu súdu pričítateľných nesprávností ale v tomto prípade nejde.

12. K dovolacej námietke obmedzením sa odvolacieho súdu (pri posudzovaní vecnej prejednávateľnosti odvolania povinnej proti uzneseniu súdu prvej inštancie zamietajúcemu jej návrh na zastavenie exekúcie) len na konštatovanie neprípustnosti odvolania žiaduce je poznamenať, že i keď odmietnutie odvolania (rozumej odmietnutie prejednávania takéhoto podania vecne) môže predstavovať jeden z postupov odvolacích súdov podraditeľných pod ustanovenie § 237 (od 1. januára 2015 do 30. júna 2016 i „ods. 1“) písm. f/ O. s. p., takto to je len vtedy, ak odvolací súd odvolanie odmietol, hoci neboli splnené zákonné podmienky pre takýto jeho postup. O taký prípad môže ísť, ak odvolací súd odmietol odvolanie ako oneskorene podané, hoci toto bolo včasným, alebo ak mylne ustálil neoprávnenosť odvolateľa na podanie odvolania.

13. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže samozrejme dôjsť aj odmietnutím odvolania pre jeho neprípustnosť, podmienkou usúdenia na zmätočnosť z tohto dôvodu je však nemožnosť prijatia záveru o neprípustnosti odvolania, teda o nenapadnuteľnosti konkrétneho typu rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolaním. V tejto súvislosti rozhodne nie je a ani nemôže byť bez významu (zvlášť so zreteľom k uplatnenej námietke zmätočnosťou v procese ukladania povinností dlžníkovi povinnej v rámci konania pred súdom prvej inštancie) rozdiel úprav pojatých do ustanovení § 221 ods. 1 a § 237 O. s. p. (v znení rozhodnom aj pre tentoraz posudzovanú vec) predstavovaný tým, že kým z úpravy o dovolaniach (ako mimoriadnych opravných prostriedkov proti už právoplatným a preto zásadne nezmeniteľným rozhodnutiam odvolacích a sekundárne i prvoinstančných súdov) vyplýva pre prípady výskytu tzv. zmätočnostných vád súčasne prípustnosť i dôvodnosť dovolania, takto to naopak nie je u odvolaní (ako riadnych opravných prostriedkov, ktorými možno - buď spravidla alebo len výnimočne - brojiť proti ešte neprávoplatným rozhodnutiam súdov prvej inštancie). U odvolaní totiž sama zmätočnosť prípustnosť odvolania nezakladá a reparovať ju nejde, ak zákonodarca v prípade konkrétneho rozhodnutia vydaného súdom prvej inštancie odvolanie vylúčil (či už výslovne, alebo tak, že pri zakotvení pravidla neprípustnosti odvolania z takéhoto pravidla neustanovil výnimku). To je i dôvod, pre ktorý na jednej strane treba obmedzenie sa odvolacieho súdu na posúdenie otázky (ne)prípustnosti odvolania považovať za súladné so zásadami procesnej ekonomiky (zbytočné je zaoberať sa prípadnou opodstatnenosťou vecných námietok z takého odvolania, ktorým sa zákon vôbec nedovoľuje zaoberať po vecnej stránke), na druhej strane však z už uvedeného logicky plynie aj to, že neprikročenie odvolacieho súdu k vecnému prejednávaniu neprípustného odvolania nemôže byť považované za postup súdu odnímajúci účastníkom konania možnosť konať pred súdom.

14. Špecificky k argumentácii dovolateľky časťou rozhodovacej praxe oboch najvyšších tuzemských súdnych autorít (NS aj ÚS) konštatujúcej prípustnosť odvolaní aj v prípadoch uznesení zamietajúcich návrhy na zastavenie exekúcie treba uviesť, že žiadne z rozhodnutí najvyššieho súdu a ani ústavného súdu uvádzaných v dovolaní nemožno chápať ako vyslovenie sa v prospech prípustnosti odvolania proti

každému rozhodnutiu o zastavení, resp. aj nezastavení exekúcie, teda aj tam, kde pre takýto záver niet žiadnej opory v zákonnom texte (majúcom vymedziť len výnimky z pravidla a preto pri záujme na ústavnej konformite výkladu interpretovateľnom skôr reštriktívne než extenzívne). V takejto situácii rozhodne nemôže byť bez významu, že v prejednávanej veci boli návrhy (povinnej aj ďalšej osoby vystupujúcej v postavení jej dlžníka) na zastavenie exekúcie aj ich zamietnutie (resp. odmietnutie) súdom prvej inštancie odôvodnené skutkovou podstatou zastavenia vymedzenou v ustanovení § 57 ods. 1 písm. d/ Exekučného poriadku, teda že exekúcia postihuje veci alebo práva, ktoré sú vylúčené z exekúcie alebo nepodliehajú exekúcii podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona a že v prípade tejto skutkovej podstaty (obdobne ako u ďalších podľa písmen c/, i/ a j/) zákonodarca nepripustil odvolanie ani proti uzneseniu o zastavení exekúcie (tu rozumej tomu, ktorým bolo návrhu - ak tento bol podaný či v jednom prípade dokonca výslovne vyžadovaný - vyhovené). Prijatie argumentácie o prípustnosti odvolania aj v takejto situácii by potom bolo bez prehánania postavením rozhodnej úpravy na hlavu, nakoľko by povinnému (účastníkovi s nepopierateľným záujmom exekučné vymożenie pohľadávky znemožniť či prinajmenšom oddialiť) priznávalo viac práv než oprávnenému a takúto konštrukciu samozrejme prijať nejde (pominúc na tomto mieste fakt, že zo všetkých rozhodnutí NS uvádzaných v dovolaní len jediné a to uznesenie z 19. septembra 2012 sp. zn. 4 Cdo 207/2012 bolo vydané po dovolaní spochybňovanom uznesení sp. zn. 6 Cdo 171/2012 a aj v ňom bol riešený iný dôvod zastavenia či presnejšie nezastavenia exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. a/ Exekučného poriadku).

15. Pre úplnosť inak možno ešte podotknúť, že redukcia procesných prostriedkov spôsobilých brániť čo najskoršiemu vykonaniu exekúcie je i legislatívnym trendom, v rámci ktorého došlo najskôr s účinnosťou od 1. novembra 2013 k vylúčeniu možnosti odvolaní aj mimoriadnych dovolaní proti rozhodnutiam o trovách exekúcie pri jej zastavení (v tejto súv. por. čl. I body 42 a 76 a čl. IV zákona č. 299/2013 Z. z.) a následne s účinnosťou od 1. apríla 2017 i k uzákoneniu neprípustnosti dovolaní aj dovolaní generálneho prokurátora proti uzneseniam vydaným v exekučných konaniach (tu por. čl. I bod 100 a čl. VII zákona č. 2/2017 Z. z.).

16. Ak teda dovolanie nebolo prípustným podľa § 239 ods. 1 - 3 O. s. p., nešlo prijať tvrdenie dovolateľky o zaťažení výsledku konania pred odvolacím súdom vadou v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. a dovolací súd sám existenciu žiadnej z iných väd odvolacieho konania uvedených v § 237 O. s. p. nezistil, najvyššiemu súdu neostávalo iné, než dovolanie odmietnuť ako neprípustné (§ 447 písm. c/ C. s. p.) bez toho, aby mohol skúmať vecnú správnosť napádaného uznesenia odvolacieho súdu.

17. Výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zavinila neprípustným dovolaním povinná a právo na náhradu trov tohto konania tak vzniklo jej procesnej súperke, teda oprávnenej (§ 256 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 9a ods. 1 Exekučného poriadku v znení zákona č. 125/2016 Z. z.). Podľa § 262 ods. 1 C. s. p. (i tu v spojení s ostatným zmieneným ustanovením Exekučného poriadku) dovolací súd rozhodol len o nároku na náhradu trov dovolacieho konania tak, že povinnej uložil povinnosť zaplatiť ich náhradu oprávnenej s tým, že výška tejto náhrady bude určená (podľa § 262 ods. 2 C. s. p.) súdom prvej inštancie (samostatným uznesením takého súdu).

18. Dovolací súd pritom považuje za užitočné i tu zopakovať to, čo už bolo vyslovené v jeho rozhodnutiach vo veciach sp. zn. 6 Cdo 222/2016, 7Cdo 123/2016 a 7 ECdo 4/2016, 7 ECdo 5/2016 a síce, že nepovažuje za správnu takú interpretáciu ustanovenia § 262 ods. 1 C. s. p. (resp. i odseku 2 rovnakého ustanovenia), podľa ktorej má aplikácii tohto ustanovenia zodpovedať výrok rozhodnutia o trovách konania vyslovujúci, že strana sporu má nárok na náhradu trov konania. Rozhodnutie o trovách konania priznávajúce ich náhradu musí byť totiž vykonateľné (§ 232 ods. 1 C. s. p.). Podľa výslovného znenia ustanovenia § 262 ods. 2 C. s. p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník) len o výške náhrady trov konania (a v prípade zastúpenia advokátom podľa § 263 ods. 1 C. s. p. aj o príjmateľovi tejto náhrady). To znamená, že súd prvej inštancie v rozhodnutí podľa § 262 ods. 2 C. s. p. nemôže rozhodnúť o uložení povinnosti jednej strane sporu (podľa okolností prípadu i účastníkovi exekučného konania) zaplatiť náhradu trov konania druhej sporovej strane (druhému účastníkovi exekučného konania). Ak by napriek tomu takto rozhodol, prekročil by zákonné splnomocnenie, vyplývajúce mu z §

262 ods. 2 C. s. p., čím by zároveň nerešpektoval limity článku 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, a porušil by tak princíp legality ako jeden zo základných princípov právneho štátu. Neprípustnosť takého postupu preto nevyhnutne znamená, že o tom, kto a komu má povinnosť zaplatiť náhradu trov konania (ak samozrejme prichádza do úvahy priznanie ich náhrady), musí rozhodnúť súd rozhodujúci o nároku na náhradu trov podľa § 262 ods. 1 C. s. p. Tomu musí zodpovedať aj formulácia tzv. náhradového výroku, t. j. musí v ňom byť uvedené, kto a komu má zaplatiť náhradu trov konania s tým, že iba o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie. Len takouto formuláciou výroku o náhrade trov konania bude splnená požiadavka zákona, aby rozhodnutie súdu o nároku na náhradu trov konania v spojení s rozhodnutím o výške tejto náhrady bolo vykonateľné, teda aby bolo spôsobilým podkladom exekúcie (exekučným titulom pre prípadné vynútenie uloženej povinnosti).

19. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.